

From: Ardelle

To: 'Ardelle'

Sent: Wednesday, February 03, 2010 4:07 PM

Subject: commentary

Shalom!

Er is een gedachte van de Tien Geboden opgesplitst in vijf en vijf, met de eerste vijf die van aangelegenheden betreffende de mens tot de Almachtige spreken en de tweede vijf met betrekking van de mens tot de mens. Hierover heb ik wat geschreven en wil een citaat van rabbi Label Lam toevoegen als hij een gedachte doorgeeft over waarom het 5e gebod om je ouders te eren in de eerste set is opgenomen:

... als iemand een langdurige maaltijdzegen geeft en geen dank of waardering uitspreekt voor de gastheer, de ober, de kok, moeder of wie ook ... dan zijn de zegeningen het meest waarschijnlijk waardeloos Waarom is dit zo? ... de menselijke geest werkt vanuit het concrete naar het abstracte en niet andersom. Dus als iemand nalaat te bedanken die zo hard hadden gewerkt om die maaltijd met zorg te bereiden en dan richten ze hun ogen naar de hemel om lofprijs aan te bieden, is het onwaarschijnlijk dat de woorden zelf met oprechtheid gekruid zijn. Hoe kan iemand voorbij gaan aan de aardse agenten die goedheid leveren en vervolgens authentiek dank richten aan een abstracte entiteit van het zintuiglijke universum ?.... Daarom moeten men ter harte nemen dat zijn ouders de oorzaak zijn voor zijn bestaan in deze wereld en het is echt passend om hen eer en alles wat mogelijk is aan te bieden, omdat ze namens u talloze malen sinds uw kindertijd worstelden.

Het komt neer op een hartkwestie. Het lijkt dat Yeshua hierover sprak:

Mattheus 15:4 "Want Yah beval, zeggende: 'Eert uw vader en uw moeder', en 'Hij die vader of moeder vervloekt, laat hem ter dood gebracht worden.' 5 "Maar u zegt: 'Wie tegen zijn vader of moeder zegt, "Eender welk voordeel dat u van mij heeft ontvangen *is* een geschenk *aan Yah*" - 6 'dan hoeft hij zijn vader of moeder niet te eren." Zo hebt u door uw traditie het gebod van Yah zonder effect gemaakt. 7 "huichelaars! Wel heeft Jesaja over u geprofeteerd, zeggende: 8 'Deze mensen naderen tot Mij met hun mond, en eren mij met *hun* lippen, maar hun hart is verre van Mij. 9 En tevergeefs eren zij Mij; de geboden van mensen *als* leerstellingen onderwijzen.' "

Shabbat Shalom!

Ardelle

יְתֵרוֹ
2-2010

Yitro/Jethro

Shemot/Exodus 18:1-20:23

Deze week bevat onze Parasja het geven van wat algemeen bekend is als de "Tien Geboden." Wij zien deze instructies vaak opgedeeld in twee lijsten, op "twee tabletten van steen" opgesomd:

Devarim 5:22 "Deze woorden sprak יהוה tot gans uw gemeente, in de berg vanuit het midden van het vuur, de wolk en de dikke duisternis, met een luide stem; en Hij voegde er niets aan toe. En Hij schreef ze op twee tabletten van steen en gaf ze mij.

Bij de splitsing, vinden we een aantal opmerkelijke verschillen. De eerste vijf geboden beslaan 12, vaak langdurige, verzen in Shemot 20; terwijl de tweede vijf bondig zijn opgeschreven. Hieronder de thema's van de geboden:

1. Geloof in יהוה
2. Uitsluiting van het geloof in andere goden
3. Heilig gebruik van de goddelijke naam
4. Shabbat
5. Respect voor ouders
6. Niet moorden
7. Niet echtbreken
8. Niet stelen
9. Vals getuigenis in de rechtbank
10. Niet het eigendom van een andere persoon begeren

Velen leren dat de eerste vijf focussen op relatie van de mens met יהוה, en de tweede vijf zich richten op relaties tussen mensen. Yeshua sprak ook van deze twee categorieën:

Mark 12:29 Yeshua antwoordde hem: "De eerste van alle geboden is: 'Hoor, Israël, יהוה Eloheinu, יהוה is één. 30' En gij zult יהוה Elohecha (יהוה uw Elohim - יהוה אלהיך) liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel, met heel uw verstand en met heel uw kracht.' Dit is het eerste gebod. 31 "En de tweede, net als dat, is dit: 'Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.' Er is geen ander gebod groter dan deze. "

De eerste vijf geboden bevatten elk dezelfde naam van de Almachtige, 'יהוה uw Elohim' (De Naardense Bijbelvertaling heeft vertaald: "ENE, God-over-jou"). Merk op dat Yeshua deze naam ook in *Marcus 12:29* gebruikt:

1. **Shemot 20:2** "Ik ben יהוה אלהיך, die u uit het land van Egypte bracht..."
2. **Shemot 20:3** "Gij zult geen andere goden vóór Mij hebben ... Want Ik, יהוה אלהיך, ben een jaloers Elohim ...
3. **Shemot 20:7** "Gij zult de naam van יהוה אלהיך, niet nutteloos gebruiken..."
4. **Shemot 20:8** "Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt. 9 Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen, 10 maar de zevende dag is de sabbat van יהוה אלהיך. ...
5. **Shemot 20:12** "Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen lang mogen zijn op het land dat יהוה אלהיך u geven zal.

“יהוה אלהיך” kom je niet tegen in de laatste vijf geboden. Deze geboden zijn allemaal negatieve geboden. Rabbijn Samson Rafael Hirsch schrijft:

"De vraag naar de erkenning van GOD begint met een vraag naar de geest (Geboden 1 en 2 - geloof), maar het is niet genoeg met alleen maar geest, het vraagt uitdrukking van deze geest naar de letter, in de beheersing van het woord (#3 - Gods naam niet ijdel gebruiken), van de activiteiten (#4 - Sjabbat) en van de familie (#5). De SOCIALE WETTEN controleren daden en woorden (moord, overspel, diefstal, valse getuigenis), en vereisen ook controle van geest en gevoel (#10 - niet begeren).

Dit drukt de belangrijke gedachte uit: alle 'religie', ook genoemd 'God in de geest eren' is waardeloos als de gedachte, de idee van God niet sterk genoeg is om zijn macht praktisch uit te oefenen in het beheersen van onze woorden en daden van ons familiaal en sociaal leven. Onze daden, onze manier van leven, moet eerst bewijzen dat onze 'religie,' onze 'verering van God' echt is. En anderzijds is alle sociale deugd waardeloos zolang het naar

uiterlijke correctheid is gericht, op rechtvaardig en eerlijk overkomen in de ogen van de medemensen, en niet afhankelijk van ... dat puur innerlijke geweten dat alleen God ziet en God oordeelt.

Alle geest moet zich ontwikkelen in actie. Alle handelingen moeten hun oorsprong in de geest hebben. Dat is de inspiratie die over deze fundamentele ideeën van Gods Thora hangt en de twee tabletten samensmelt, de 'religieuze' en de 'sociale', in een onlosmakelijk geheel."

Rav Sha'ul vat het tweede tablet geboden *samen* als hij het over anderen liefhebben heeft:

Rom. 13:9 *Want de geboden: Gij zult geen overspel begaan, gij zult niet doden, gij zult niet stelen, gij zult geen valse getuigenis geven, gij zult niet begeren; en zo er enig ander gebod is, wordt in dit gezegde samen genoemd, namelijk: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. De liefde doet de naaste geen kwaad; daarom is liefde de vervulling van de wet.*

En nu nog één gedachte ... waarom is het gebod om iemands ouders te "eren" onder de geboden geplaatst die te maken hebben met de relatie van de mens met יהוה?

Citerend uit de Sefer Ha-chinukh (Boek van Onderwijs) uit de 13e eeuw, Spanje:

"Het is gepast voor een persoon te erkennen en in zekere mate terug te betalen, het goede dat hem werd aangeboden ... Een persoon moet zich realiseren dat zijn vader en moeder de oorzaak zijn van zijn bestaan in deze wereld, daarom is het wenselijk dat hij hen alle eer vergeld en dienst bewijst die hij kan. Want zij brachten hem in de wereld en werkten veelal ten behoeve van hem Van zodra een persoon deze eigenschap heeft aangenomen en zich eigen gemaakt, zal hij hoger worden tot een erkenning en waardering van de goedheid van God. Hij is het die de oorzaak is van iemands bestaan en de oorzaak van alle voorouders helemaal terug tot Adam. Zo zal een men de betekenis van Hem dienen begrijpen."

Eren van onze ouders is een gebod dat leidt tot יהוה אלהינו eren. Als we onze ouders een enorme, niet terugbetaalbare schuld verschuldigd zijn voor ons in deze wereld te brengen en voor ons te zorgen, dan zijn wij onze Schepper een nog grotere schuld verschuldigd!

Shabbat Shalom!

Ardelle